SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2021

839/2021

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus
sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta

Työ- ja elinkeinoministeriön päätöksen mukaisesti säädetään sähkömarkkinalain (588/2013) 75 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan sähkökaupan, tasevastuun täyttämisen ja taseselvityksen edellyttämään tiedonvaihtoon.

Tämän asetuksen kantaverkonhaltijaa ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös tasevastaavaan, jonka hallinnassa oleva kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäinen sähköverkko tai tällaisen sähköverkon osa on nimetty mittausalueeksi.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *käsikirjalla* järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ylläpitämää tasevastuuta ja taseselvitystä koskevaa käsikirjaa, josta säädetään sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (767/2021), jäljempänä *valtioneuvoston asetus*, 1 luvun 2 §:ssä;

2) *arkipäivällä* viikonpäiviä maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta itsenäisyyspäivää, vapunpäivää, jouluaattoa, juhannusaattoa ja muuta arkipäiväksi sattuvaa pyhäpäivää.

Valtioneuvoston asetuksen 1 luvun 1 §:ssä säädettyjä määritelmiä noudatetaan myös tätä asetusta sovellettaessa.

2 luku

Sähköntoimituksen alkamiseen ja päättymiseen liittyvät ilmoitukset

3 §

Ilmoitukset avoimen toimituksen alkamisesta ja päättymisestä

Avoimen toimittajan on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset enintään 90 ja vähintään 14 päivää ennen avoimen toimituksen alkamista ja päättymistä. Jos toimituksen aloittaminen edellyttää sähkönkäyttöpaikan mittauslaitteiston vaihtamista, on ilmoitukset avoimen toimituksen alkamisesta tehtävä viimeistään 21 päivää ennen toimituksen alkamista. Näistä ilmoitusajoista voidaan poiketa sähköntoimituksen alkamisen nopeuttamiseksi, jos sähkönkäyttäjän sähkönkäyttöpaikka vaihtuu muuton seurauksena taikka jos kyseisellä käyttöpaikalla ei ole voimassa olevaa tai alkavaksi ilmoitettua sähkönmyyntisopimusta.

Sähköntoimittajan ja sähköntuottajan on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 2 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu ilmoitus mittausalueen taseselvittäjälle vähintään 22 päivää ennen kuin sähköntoimittaja aloittaa sähköntoimitukset mittausalueelle, jonne se ei ole aiemmin toimittanut sähköä taikka ennen kuin sähköntuottaja aloittaa sähkön syöttämisen sähköverkkoon mittausalueella, jossa se ei ole aiemmin syöttänyt sähköä sähköverkkoon.

4 §

Ilmoitukset kiinteistä toimituksista ja järjestelmävastuuseen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi toteutettavista toimituksista

Valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset kiinteistä toimituksista sekä ilmoitukset järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan järjestelmävastuuseen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi toteutettavista toimituksista on tehtävä käsikirjassa ja järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tasepalvelujen ehdoissa määriteltyjen menetelmien ja aikataulujen mukaisesti.

5 §

Elinkeinonharjoittajan ilmoitusvelvollisuus kiinteän toimituksen toisen osapuolen ollessa kuluttaja

Jos kiinteän toimituksen osapuolena on kuluttajansuojalaissa (38/1978) tarkoitettu kuluttaja, on toimituksen toisena osapuolena oleva elinkeinonharjoittaja velvollinen huolehtimaan myös kuluttajalle kuuluvan 4 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden täyttämisestä.

6 §

Avoimeen toimitukseen jakeluverkossa liittyvät sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön ilmoitukset

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön on annettava taikka asetettava saataville valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 3 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset ja tiedot viipymättä ne vastaanotettuaan.

7 §

Jakeluverkonhaltijan ilmoitus sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle sähkönmyyntisopimuksen pätevyyden kiistämisestä

Jakeluverkonhaltijan on välitettävä valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle kahden arkipäivän kuluessa sähkönkäyttäjän ilmoituksen vastaanottamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös sähkönkäyttäjän ilmoituksesta.

8 §

Uuden avoimen toimittajan ilmoitus sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle avoimen toimituksen peruuntumisesta

Uuden avoimen toimittajan on ilmoitettava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle avoimen toimituksensa peruuntumisesta viimeistään seuraavana arkipäivänä valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 5 §:n 1 momentin 1–3 kohdissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

3 luku

Tasevastuuseen ja taseselvitykseen liittyvät ilmoitukset

9 §

Sähköntuotannon tuotantosuunnitelmia koskevat ilmoitukset

Valtioneuvoston asetuksen 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset sähköntuotannon tuotantosuunnitelmista on tehtävä käsikirjassa ja järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tasepalvelujen ehdoissa määriteltyjen menetelmien ja aikataulujen mukaisesti.

10 §

Taseselvitykseen liittyvät ilmoitukset ja tiedot

Valtioneuvoston asetuksen 4 luvussa tarkoitetut taseselvitykseen liittyvät ilmoitukset tämän asetuksen 11–13 §:ssä tarkoitettuja ilmoituksia lukuun ottamatta on tehtävä käsikirjassa ja järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tasepalvelujen ehdoissa määriteltyjen menetelmien ja aikataulujen mukaisesti.

Taseselvitysyksikön on annettava valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot sähkömarkkinoiden osapuolille ja taseselvittäjille käsikirjassa ja järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tasepalvelujen ehdoissa määriteltyjen menetelmien ja aikataulujen mukaisesti.

11 §

Jakeluverkonhaltijan ilmoitukset sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle jakeluverkon taseselvitystä varten

Jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetut tiedot mittausalueensa osalta sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle seuraavasti:

1) alustavat tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana päivänä kello 24 mennessä;
2) lopulliset tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana 11 päivänä kello 24 mennessä.

Jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu mittaustieto ei ole saatavilla, on tieto ilmoitettava jakeluverkonhaltijan arvion perusteella viiden päivän kuluessa ajankohdasta, jolta mittaustieto puuttuu.

12 §

Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan ilmoitukset selvitetyistä toimituksista

Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan on ilmoitettava taseselvitysyksikölle valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot seuraavasti:

1) alustavat tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana toisena päivänä kello 11 mennessä;

2) lopulliset tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana 11 päivänä kello 24 mennessä.

Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan on ilmoitettava mittausalueellaan toimivalle taseselvitettävälle osapuolelle taseselvityksen yhteydessä lasketut osapuolen tunti- ja varttimittauksen piirissä olevat toimitukset mittausalueella sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti seuraavasti:

1) alustavat tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana toisena päivänä kello 11 mennessä;

2) lopulliset tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana 11 päivänä kello 24 mennessä.

Jos 2 momentissa tarkoitettu mittaustieto ei ole saatavilla, on tieto toimituksesta ilmoitettava verkonhaltijan arvion perusteella viiden päivän kuluessa ajankohdasta, jolta mittaustieto puuttuu.

Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan on ilmoitettava mittausalueensa osalta sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle sen vastuulla olevien rajapistemittausten mittaustiedot jakeluverkkojen mittausalueisiin nähden 11 §:n 1 momentissa säädettyjä aikarajoja noudattaen.

13 §

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön ilmoitukset selvitetyistä toimituksista

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön on ilmoitettava valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 8 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot taseselvitysyksikölle, mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitetut tiedot jakeluverkonhaltijalle sen mittausalueen osalta, mainitun pykälän 5 momentissa tarkoitetut tiedot kullekin taseselvitettävälle osapuolelle sekä mainitun pykälän 6 momentissa tarkoitetut tiedot jakeluverkon mittausalueella toimivalle vähittäismyyjälle seuraavasti:

1) alustavat tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana toisena päivänä kello 11 mennessä;

2) lopulliset tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana 12 päivänä kello 24 mennessä.

14 §

Tasevastuuseen ja taseselvitykseen liittyvässä tiedonvaihdossa noudatettava aika

Edellä 10 §:ssä tarkoitetussa tiedonvaihdossa on noudatettava Keski-Euroopan aikavyöhykkeellä noudatettavaa aikaa sekä pohjoismaisen taseselvitysalueen yhdistettyä kalenteria. Taseselvitysyksikön on julkaistava pohjoismaisen taseselvitysalueen yhdistetty

kalenteri kullekin kalenterivuodelle viimeistään kolme kuukautta ennen kalenterivuoden alkua.

Edellä 11–13 §:ssä tarkoitetussa tiedonvaihdossa on noudatettava Suomen aikavyöhykkeellä noudatettavaa aikaa sekä pohjoismaisen taseselvitysalueen yhdistettyä kalenteria.

15 §

Jakeluverkonhaltijan ja sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tehtävät paikallisen energiayhteisön ja aktiivisten asiakkaiden ilmoitusten käsittelyssä

Jakeluverkonhaltijan tehtävänä on rekisteröidä sähköntoimitusten selvitystä ja mittausta varten valtioneuvoston asetuksen 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu paikallinen energiayhteisö ja mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitettu aktiivisten asiakkaiden ryhmä 14 päivän kuluessa mainitun luvun 3 §:n 2 momentissa tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanotettuaan sekä päivittää paikallista energiayhteisöä tai aktiivisten asiakkaiden ryhmää koskevat tiedot 14 päivän kuluessa vastaanotettuaan tietoja koskevan muutosilmoituksen.

Jakeluverkonhaltijan tulee ilmoittaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetun taseselvitysjakson sisäisen hyvityslaskennan järjestämistä varten sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle. Jakeluverkonhaltijan tulee tehdä ilmoitus viimeistään 7 päivää ja aikaisintaan 90 päivää ennen taseselvitysjakson sisäisen hyvityslaskennan aloittamista.

Taseselvitysjakson sisäinen hyvityslaskenta tulee aloittaa ja siihen tulee tehdä tarvittavat muutokset 14 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta lukuun ottamatta tilanteita, joissa paikallinen energiayhteisö tai aktiivisten asiakkaiden ryhmä toimittaa tiedot jakeluverkonhaltijalle yli 14 päivää ennen hyvityslaskennan tarkoitettua alkamisajankohtaa.

16 §

Sähkönkulutuksen ja -tuotannon taseselvitysjakson sisäisen netotuksen toteuttamisen aikaraja

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tulee järjestää valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sähkönkulutuksen ja -tuotannon taseselvitysjakson sisäinen netotus sähkönkäyttöpaikalla yhden vuorokauden kuluessa siitä, kun jakeluverkonhaltija on ilmoittanut käyttöpaikan tiedot sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle. Jakeluverkonhaltija voi tehdä ilmoituksen myös ennakolta mutta enintään 30 päivää ennen netotuksen aloittamista.

4 luku

Menettelytavat

17 §

Ilmoitusten yhteensopivuuden varmistaminen

Sähkömarkkinoiden osapuolet ja taseselvittäjät ovat velvollisia varmistamaan ennen sähkökaupan, tasevastuun täyttämisen ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon aloittamista, että heidän lähettämänsä ilmoitukset täyttävät tässä asetuksessa säädetyt ilmoituksia koskevat vaatimukset ja että heidän tietojärjestelmänsä pystyvät vastaanottamaan näiden vaatimusten mukaisia ilmoituksia.

18 §

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita käytettäessä noudatettavat menettelyt

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita käyttäessään sähkömarkkinoiden osapuolet ja taseselvittäjät ovat velvollisia käyttämään tiedonvaihdossa ja taseselvityksessä GLN-tunnisteita osapuolitunnisteina, GSRN-tunnisteita käyttöpaikka- ja mittauspistetunnisteina ja EIC-koodeja mittausaluetunnisteina sekä muuten varmistamaan, että heidän lähettämänsä ilmoitukset täyttävät Energiaviraston vahvistaman sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelusopimuksen mukaiset vaatimukset ja että heidän tietojärjestelmänsä pystyvät vastaanottamaan palvelusopimuksen vaatimusten mukaisia ilmoituksia.

5 luku

Voimaantulo

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä helmikuuta 2022. Asetuksen 15 §:n 2 momenttia ja 16 §:ä kuitenkin sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tällä asetuksella kumotaan sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta annettu työ- ja elinkeinoministeriön asetus (273/2016).

Helsingissä 24.9.2021

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Erityisasiantuntija Kanerva Sunila

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904